

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

1. An Dignitas Cardinalium sit prima post Pontificatum? Vbi plura de eorum praestantia enumerantur. Ex part. 5. tr. 2. res. 1.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76442](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76442)

no Pontifice. Præterea potuit ferre legem, quod Episcopus quicumque uiuens nominaret sibi Successorem, quare non posset etiam de Summo Pontifice; unde sequitur, quod idem potuit facere quilibet Successor Petri, cum quilibet successor habeat eandem potestatem, quam Petrus habuit. Ita Ledesin, qui, ut uides, uictoria uerba ad uerbum transcripsit. Sed eius argumenta superius reiecta sunt: Et ut uerum fatear, parum modeste dixit, Authores qui nostram sententiam tenent, esse Pontificiæ dignitati inueniosos; nam tales essent plures Doctores ex sua Religione, & præsertim R. Magister Candidus, qui ut dixi, mordicus nostræ sententiæ adhæsit. Non est igitur ullo pacto circa præsentem quæstionem ab opinione negatiua recedendum.

§. 1. Verum post hæc iam impressa inueni circa præsentem difficultatem nouissimè Patrem Arriagam in *Chr. Theolog. tom. 5. disputat. 7. sect. 7. num. 47.* hæc asserere. Dico secundò, valde probabile esse, posse Papam designare sibi Successorem; nam id Petrum fecisse designando Clementem est ferè communis sensus: esto multi dicant, Clementem renunciaisse, & non nisi post Linum, & Cletum, successisse. Pater tamen Suarez probabilius putat, hos duos non ueros Papas, sed Coadiutores Petri fuisse. Quidquid uerò de eo factò sit,

In Tract. 5. De Potestate Papæ eligendi sibi Successorem, in sine Resol. quarta, hæc apponantur.

§. 1. Verum post hæc iam impressa inueni circa præsentem difficultatem nouissimè Patrem Arriagam in *Chr. Theolog. tom. 5. disputat. 7. sect. 7. num. 47.* hæc asserere. Dico secundò, valde probabile esse, posse Papam designare sibi Successorem; nam id Petrum fecisse designando Clementem est ferè communis sensus: esto multi dicant, Clementem renunciaisse, & non nisi post Linum, & Cletum, successisse. Pater tamen Suarez probabilius putat, hos duos non ueros Papas, sed Coadiutores Petri fuisse. Quidquid uerò de eo factò sit,

cetè cum Papa possit designare Electores. Imò id uni personæ committere, nec aliudè constat, negaram ei esse potestatem designandi Successorem, non est cur ei non concedatur; quia quodammodo plus est committere uni alteri eam designationem, quam immediatè per se præstare: nam ipse censetur melius personas noscere, & magis prouidurus Ecclesiæ, habiturus etiam præsumitur maiorem considerationem in designanda persona; quam haberet alter Elector ab ipso designatus. Dices primò, Fieret inde quasi hæreditarius Papatus. Respondeo; eodem modo fieri posse, si designet unum tantum Electorem; quia ille potest esse Nepos, aut sanguineus, & potest se ipsum nominare, uel alium consanguineum; & tamen certum est posse, si uelit, uni tantum dare eam uim electiuam. Respondeo secundò, Deum, qui curam habet suæ Ecclesiæ suauiter posse id impedire mille modis. Ob hanc tamen objectionem putat P. Suarez, uniuersaliter Papam non habere eam potestatem, sed solum in aliquibus casibus. Ego tamen censeo, uel uniuersaliter ei negandum, uel uniuersaliter concedendum. Quod etiam docet P. Torres *suprà*; nam si semel licitè, & ualidè potest, quando datur aliqua ugens ratio, certè ualidè etiam faciet, esto illicite, licet non detur talis ratio: quia similes potestates non solent à Deo concedi cum ea restrictione, ut solum quando est iusta causa ualeant: ut patet in potestate Sacerdotis ad consecrandum ualidè, in potestate ipsius Papæ ad constituendos Episcopos: potest enim etiam indignissimos ualidè eligere, ordinare, &c. Et denique si ex natura rei, eo quod ipsi tota Ecclesia sit tradita, sequatur ea uis eligendi, semper eam habebit; si uerò inde non sequitur, non est fundamentum, ut dicamus in hoc, uel illo casu, non uerò in omnibus, eam habere. Hæc omnia Pater Arriaga.

TRACTATUS SEPTIMVS
DE
POTESTATE, ET PRIVILEGIIS
S. R. E. CARDINALIUM, ATQVE DE
Collocationibus, & Scriptionibus uetitis tempore
Conclauis.

RESOLVTIO PRIMA.

An Dignitas Cardinalium sit prima post Pontificatum? Ubi plura de eorum præstantia enumerantur? Ex p. 5. tract. 2. Res. 1.

§. 1. **B**ELLVM aggredior, sine tamen sanguine, cum quodam neoterico Hispano, uiro alioquin docto; & is est Maurus Alzedo in *sua praxi Episc. siue de excellentia Episcopatus, part. 1. cap. 8. n. 33.* ubi docet, quòd Episcopatus est prima dignitas post Papatum, & in Ecclesia secundum locum obtinet, quia in primo loco est Papatus, & in secundo Episcopatus. Ita ille. Unde *num. 36.* infert, quòd si alioqui Episcopi commensales continui fuerint alicuius Cardinalis, non potest dici quòd eius familiares sint,

quia eo maiores sunt, quod est singulare contra Episcopos commensales Cardinalium, qui dicunt *el Cardinal mi Señor.* Ita ille.

2. Probat potest hæc sententia, quia apud factos Canones passim legitur nullum in Ecclesia Dei maiorem Episcopali ordine reperiri, ut notatur in *c. quærites 1. quæst. 8. & in cap. antiqua, de priuileg.* & constat ex Dionysio *lib. 5. de Eccles. Hierarch.* ob idque Romanus Pontifex se Episcopum appellet, iuxta Glossam *uer. Episcopus, in Proamio.* ibi. *Episcoposque fratres* ceteros uerò filios nominet. *cap. quam graui, prima distinct.* Deinde quòd in Concilio Carthagin. IV. & in Concilio Romanis Episcopi præcedebant Cardinales in Sede Concilij, & actibus plurimis: constat autem ex ordine sedendi maiorem dignitatis ostendi, iuxta textum in *cap. ult. dist. 93.* Vide etiam *cap. ante omnia, & ibi Glossam, 40. dist.* Confirmatur hæc opinio ab Alzedo ex *epist. 19. D. Aug. ubi sic ait.* Quod

Quamquam enim secundum honorum vocabula, quae jam Ecclesiae usus obtinuit, Episcopatus presbyterio major sit, tamen in multis rebus Augustinus Hieronymo minor est. Ex quibus verbis apparet quod licet Augustinus Hieronymum venerabatur, id non erat, quia major esset in dignitate, sed in sanctitate.

3. Verum his non obstantibus, dicendum est, quod Cardinalitia dignitate nulla maior est in Ecclesia Dei post Pontificatum maximum. Nam si gradum Cardinalatus spectes, non datur propinquior ipsi Papae, cum sint Cardinales membra, & pars corporis illius; dicitur enim Cardinalis specialis filius Ecclesiae Catholicae, *cap. Felicis, §. ult. de pœn. in 6.* cum ipso Summo Pontifice unum corpus mysticum Cardinales conficiunt, quamvis enim Papa quatenus representat Christum, cujus vires gerit, sit caput universalis Ecclesiae, & singuli fideles membra in genere: est tamen speciale caput Cardinalium, & ipsi eius membra specialia respectu aliorum: quod corpus sic aded est compactum, ut Papa, qui est caput, nullatenus ab his exigat juramentum obedientiae & fidelitatis, cum sint sibi inviscerati. Ita Hostien. *in cap. antiqua, sub num. 5. vers. Sed quae potest esse ratio, extra de privileg. quem sequitur Praepositus in d. can. quamquam, sub n. 13. vers. 3. patet, 2. q. 7.* iurant enim summatim se honorem & auctoritatem sanctae Romanae Ecclesiae, ipsiusque Papae conservaturos, auctores, & promoturos ut late Paleotus *part. 1. quest. 5. vers. quod eo magis*, aded quod inter Papam & Cardinales non simplex unitas, verum etiam quaedam identitas consistat, ut optime considerat Ioan. Andreas *in cap. requisisti, n. 12. ad fin. vers. imo & quasi, de testam. Iacobatus de Concil. d. lib. 1. sub n. 172. vers. ad quod est. Rodericus Zamoren. Episc. in specul. vira lomanæ part. 2. cap. 8.* vbi quod propterea quicquid favet, vel nocet Sedi Apostolicae, continuo favere, vel nocere intelligitur singulis Cardinalibus, & e contra: quod etiam sentit Praepositus in *praedileg. can. quamquam, num. 7.* Dico igitur ex dictis quod sicut Presbyter Ordinis potestate est Archidiacono superior, iurisdictione tamen, administratione, & honoris dignitate solet esse inferior, & Presbyter, qui est Episcopus electus, & confirmatus, nondum tamen consecratus, est Presbytero iurisdictione superior, quamvis Ordinis potestate par; ita etiam Cardinalis est Episcopo administratione superior, sed inferior Ordinis potestate. Et ita hanc sententiam docet Vasquez *in 3. part. tom. 3. disput. 262. cap. 5.* Belarmus *tom. 1. lib. 1. de Clericis cap. 16. §. Quantum ad 3.* Augustinus de Ancona *in summa de Ecclesia potestate quest. 102. art. 2.* Sanchez *in opusc. tom. 2. lib. 7. c. 1. dub. 10. num. 8.* Moneta *de iud. consert. cap. 5. num. 37.* Hermosilla *in addit. ad Lopez gloss. 2. prol. P. V. num. 49.* Roussel. *in Histor. Pont. iurisd. lib. 2. cap. 10. n. 17.* Ludovicus à Cruce *in Bulla Cruc. disp. 1. cap. 2. dub. 22. num. 15.* Lotharius de Beneficiis *tom. 1. lib. 1. quest. 8. num. 57.* Palatius *in 4. sent. dist. 24. disput. 2.* Azorius *tom. 2. lib. 4. cap. 1. quest. 9.* Sebastianus Casar *de Eccles. Hierarch. disp. 2. §. 3. per totum.* Fernandez *in exam. Theol. moral. part. 3. cap. 11. num. 6. §. 4.* Landensis *tract. de Cardinal. quest. 61.* Cephalus *lib. 1. conf. 1. num. 50.* Manfredus de Cardinal. *cap. 6.* Tuschus *tom. 1. concl. 100. num. 1.* Platus de Cardinalib. *cap. 3.* Laneclotus *in Templo lib. 2. cap. 2. de Cardinalib. §. 3.* & alij communiter. Unde apparet esse rejiciendum Decianum de *probat. lib. 2. cap. 26. num. 141.* vbi docet. Cardinales praerteri aliis Patriarchis, exceptis Constantinopolitano, Alexandrino, Antiocheno, & Ierosolymitano, hoc enim est falsum, nam etiam his praerferuntur, ut ipsimet haeretici concedunt, & ita docet

Tom. IX.

Wolfius apud Dominicum Arumatum *in discurs. Academ. de iure publ. vol. 2. disc. 30. h. 5. litt. C.*

4. Restat modò respondere ad argumenta contraria. Dico igitur Canones in contrarium adductos intelligendos esse quoad potestatem Ordinis, & in hoc Episcopus est maior Cardinali, non autè quoad dignitatem & iurisdictionem & regimen Ecclesiae universalis, quam Cardinales cum summo Pontifice regunt, illiusque negotia tractant; unde quia ille, qui maioribus praest negotiis, de iure dignior reputatur, iuxta textum *in cap. per singulas 2. in ordine 9. quest. 3. Authem. de defens. civitatem, §. Nos igitur*, idè absolute Doctores dicunt Cardinalatus dignitatem Episcopali maiorem esse. Ad auctoritatem quam affert Alzedus Divi Augustini, dico quod illam pro hac sententia adduxerat Calvinus *lib. 4. Institut. c. 7. §. 30.* Sed non facit ad rem. Nam respondetur Episcopatum quidem presbyterio maiorem esse & ita Presbyterum Cardinalem ratione presbyterij non esse praerferendum Episcopo, sed ideo tantum, quia Cardinalis Romanus est, & Cardinalis Romanus non Cardinali, ratione dicta, dignior est, quare & inter ipsos Romanos Cardinales Episcopus Cardinalis praeredit Presbyterum, & Presbyter Cardinalis Diaconum. Deinde ait Vasquez *c. 6. n. 37.* Hieronymum non fuisse Presbyterum Cardinalem Romanum. Sed prima ratio amplectenda est.

5. Ad secundum argumentum respondeo verum quidem esse olim Episcopos praercessisse Cardinales in Conciliis, tamen ordinem hunc fuisse mutatum, Cardinalesque cepisse praecedere Episcopos etiam in Sede Concilij, & Episcopatum gradum esse ad Cardinalatum, constat Concilio Nicæno, Ephesino, Chalcedonensi VI. VII. & VII. Synodo Generali, vbi Presbyteri Cardinales federunt ante Episcopos, idque etiam obtinuit usus in Conciliis, cuius rei duplex ratio & origo assignatur à Bellarmino *dis. 2. loco.* Vna quod ad solos Cardinales devoluta sit electio Summi Pontificis, cum antea ad omnes pertineret, altera verò & magis propria quod cum antea Cardinales neque soli, neque primarij essent Consiliarij Pontificis, primis enim sexcentis, vel octingentis annis Pontifices ad iudicanda graviora negotia cogebant Concilia Nationalia Episcoporum Italiae, in quibus aderant non solum Cardinales, sed etiam Episcopi, & hi Cardinalibus anteponebantur, cum tunc Episcopi aequè, vel magis adjuvarent Pontificem in regenda Ecclesia, quam Cardinales. Verum quia supradicta quoad amplitudinem Cardinalitatis dignitatis mitificè confirmatur, ex Epistola Eugenij Papae IV. visum est mihi huc illam per extensum apponere; sic enim asserit

6. * Eugenius Episcopus, servus servorum Dei, * Sup. sequē. Venerabili viro magno Henrico Archiepiscopo Cantuariensi, &c. Non mediocri dolore afficimur, cum inter fratres nostros Episcopos, seu alios Ecclesiasticos dissidij aliquid exortum esse percipimus, tum propter malum, quod inde in populis exemplum provenit, tum quia contemptus & detractionis praebet occasio. Proinde non parum audisse displicuit dissensionem illam quam cum dilecto filio nostro Joanne Sanctae Balbinæ Presbytero Cardinali nuper tua fraternitas habuit, cum nova & insolita res ipsa sit, quae nunc attentatur. In primis autem admiramur satis cum per 14. annos & amplius cum dilecto filio nostro Henrico titulo Sancti Eusebij Presbytero Cardinali in sedendo, & in ferendis votis sine alteratione vixeris, & nullam super hoc secum profusus habueris disceptationem, quid causae sit, quod nunc primum in contentionem venias cum ipso Joanne Cardinali eadem praedito dignitate. Nec quidem generis Regij erga ipsum Henricum ratio

II praetendi

prærendi potest, quoniam & antequam Cardinalatus ipsam foret dignitatem adeptus dumtaxat existens Vintoniensis episcopus, & voce & loco tibi cedebat, postea autem quam in Cardinalem per felicis recordationis Martinum prædecessorem nostrum assumptus est, iure tibi & aliis antepositus fuit, & nunc antepositur. Quod si sola Cardinalatus dignitas hanc in alio prælationem operata est cur in isto iudicio non efficiat? cum tamen ipse Archiepiscopus, ille Episcopalem obtineat dignitatem, & illius Ecclesia tuæ sit suffraganea, istius verò nullo iure subiecta. Illud autem de te nobis placuit ac laudamus; quod in tuæ protestationis sine sub his verbis addidisti, quod scilicet per præmissa aut aliquid per te factum, aut dictum, & habitum, seu faciendum, dicendum, vel habendum, non intendis sacrosanctam Romanam Ecclesiam Matrem tuam, seu iuramentum tuum eidem præstitum, aut venerabilem cœtum eiusdem Ecclesiæ Cardinalium, aliquemque eorum in aliquo offendere, aut eisdem, aut alicui honori, privilegio, prærogativæ, seu dignitati, præminentiam, aut alicui alteri iuricorum in aliquo derogare, seu iuramentum tuo in aliquo contraire, sed quod eandem sacrosanctam Romanam Ecclesiam eum honoribus suis omnibus, privilegiis, prærogativis, dignitatibus, præminentis, gratiis, & aliis iuribus suis quibuscumque cum omni reverentia, & enclibus defendes, & ab aliis manerenti ac defendi procurabis. Per hoc planè innuere videris, si hoc sit Romanæ Ecclesiæ Cardinalium ius, ut reliquos antecessores Ecclesiæ gradus; quod nolis in lite mota perferre, imò Apostolica Sedes stare iudicio, cuius inter alia privilegia, quæ manuteneri, & defendere protestaris, hoc etiam est ut de quibuscumque ambiguis quæstionibus, quæ in Dei Ecclesiâ accidunt, valeat iudicare, & sua auctoritate finem imponere, quamquam longè fuisset decentius ante moram controversiam Sedem Apostolicam consulere. Quantum autem hæc Cardinalatus dignitas sit sublimis, & aliis excellentior, & ita hæctenus in Ecclesiâ reputata, si eius officium ac sanctorum Patrum statuta & consuetudinem tam apud hanc Sedem, quam Generalia Consilia semper observata sciveris diligenter scrutari, facile tibi innotescet. Quippe etiam huius dignitatis nomen, quod modò in usu est, ab initio primitivæ Ecclesiæ non ita expressum fuit, officium, tamen ipsum à Beato Petro eiusque successoribus institutum evidenter invenies. Imò, ut inquit Innocentius III. ex veteri Testamento iussu Dei traxit originem, asserit enim id, quod *Deuter. 17.* dicitur, ut pro difficultate & ambiguitate iudicij accedatur ad Sacerdotes Levitici generis, & iudicem, qui fuerit illo tempore, & obediatur ipsorum iudicio, qui præsumt loco, quem Dominus elegerit, de Summo Pontifice intelligendum esse, & Fratribus eius, id est, sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, qui ei iure Levitico in executione sacerdotalis officij coadjutores existunt. Itaque & ab exordio Ecclesiæ, sicut & hodie Summis Pontificibus in regenda, gubernandâque universali Ecclesiâ assistebat, & ut ex Concilio Stephani Papæ colligitur, dicens: Oportebat ut hæc sacrosancta Domina nostra Romana Ecclesiâ, iuxta quod à Beato Petro eiusque successoribus institutum est ritè ordinaretur, & in Apostolatus culmine vnus de Cardinalibus Presbyteris, aut Diaconis consecraretur, &c. datur manifestè intelligi hos Fratres nostros, qui inter Cardinales locantur, tempore B. Petri existisse. In confinio autem Nicæni Concilij Beatus Sylvester (qui cepit Ecclesiam regere anno Incarnationis Dominicæ c. c. x. x. vel circiter) in Synodo generali congregationis præsidens, hos coadjutores suos nuncupavit Cardinales,

& magno admodum privilegio insignivit, quale nullus Patriarchatum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Canonibus habere reperitur, ut videlicet sine plurima testium multitudine damnari non debeant. Nec sine mysterio triplex ordo in Fratrum nostrorum Collegio à sanctis nostris prædecessoribus institutus est. Nam cum Summus Pontifex vices Dei gerat in terris; decuit quemadmodum Moyse præceptum fuit, ut omnia ad exemplum faceret, sicut ei ostensum erat in monte; quod ad instar illius cœlestis Hierarchiæ in hac nostra Ecclesiâ tres constituerentur ordines assistentium Papæ, qui purgantium; illuminantium, & proficientium fungentur officio, veluti sunt Diaconi, Presbyteri, & Episcopi Cardinales; decuit etiam cum Summus Pontifex Christi repræsentet personam, ut quemadmodum Christo conversanti in terris assistebant Apostoli, ita etiam Cardinalium cœtus Apostolicum repræsentans coram Papâ assisteret, reliqui verò Episcopi ubique diffusæ Apostolos repræsentant ad prædicandum per Orbem missos. Ipsos præterea Cardinales pro honoris ac dignitatis eminentiæ partem sui corporis Summi Pontifices appellant. Ex quo sine vlla dubitatione ostenditur post caput Ecclesiæ, quod est Papa, contingit sui corporis membra, qui sunt Fratres eius Cardinales; præ cæteris Ecclesiæ membris ac partibus honorari debere, adeo quidem ut sacris Canonibus sanctum sit eos, qui in Cardinalem iniecerint manus violentas; aut fagurint; aut insecuti fuerint, seu ad hoc dederint consilium, vel favorem; criminis læsæ Majestatis reos maximis, & multiplicibus penis esse plectendos, si ipsius Apostolici throni violaverint Majestatem, quod in ipsos, qui Patriarchas, Archiepiscopos; vel Episcopos offenderint, statutum minimè reperitur, ut evidenter hinc liqueat tanto ampliore censeri dignitatem; quanto plures, severioresque illam offendentibus infiguntur pœnæ. Sunt etiam & in signum præminentiam ipsi Fratribus nostris præ aliis Ecclesiæ Prælatiis, & similiter cum Legati de nostro Latere destinantur, præ aliis Legatis multa ac magna per Canones attributa privilegia, quæ tibi nota esse non dubitamus. Hinc etiam constat cur à latere Apostolico mitti eis solis, & non aliis appropriatur Legatis. Sed & ille novissimus Constantinianus Imperator animadvertens ad quam magnum ac publicum univèrsalis Ecclesiæ officium ipsi Fratres nostri vocati essent, sic inquit. Volumus etiam deinde sui ordinis Reverendissimos Clericos sanctæ Romanæ Ecclesiæ servientes singulos habere illud sanctum culmen potentiam & excellentiam, cuius sanctissimus noster Senatus videtur gloria adornari in Patrios Consules fieri, quos certè Patrios Consules secundum leges, ut in summa dignitate constitutos Imperator Patres sibi elegit, & loco Patrum à se honorari affirmat. Quod verò hæc dignitas tanto honore præfulgeat, nec tuæ fraternitati, ne cuiquam alteri molestem esse debet, quoniam, ut sancta attestantur Patres omnes Patriarchales, Archiepiscopales, Episcopales, Cathedrales, aliâsq; dignitates Romana fundavit Ecclesiâ, sicutque licuit vni Ecclesiæ ampliam, alij ampliore, & alij amplissimam, pro ut expedire iudicavit, tradidit potestatem, omnes enim tanquam vnus arboris rami ab vna eademque radice, & ut diversi aquarum rivuli ab eodem fonte prodierint, licet vnus alio copiosior, atque vberior. Itaque si iustus ex causis, & Spiritus sancti instinctu (quo hanc Sedem regi credendum est) Romana Ecclesiâ Venerabilium Cardinalium cœtum ad cœlestis Hierarchiæ similitudinem condidit, & tanquam sui corporis partem his privilegiis, & honoribus illustrare decrevit;

deceat, nec tua Ecclesia, cui per Apostolicam Sedem praefectus es, nec quisquam alius Ecclesiae gradus ab eodem similiter Apostolico throno originaliter institutus (quae omnia de ipsorum Fratrum nostrorum consilio acta sunt) ullam succedendi, aut conueniendi causam habet, ne illud adducamus Evangelicum verbum: Amice non facio tibi iniuriam, nunquid mihi non licet de meo facere, quod volo, & sicut tu vis ut privilegia Ecclesiae tuae ab hac Sede concessis aliae deferant Ecclesiae inferiores; ita eadem ratione par est, ut ab eadem Sede huic aeterni instituto tu similiter deferat, & reuerentiam praestes. Multum etiam mouere te debet diuturna per Christianum populum vbiq; seruata consuetudo, quae etiam si caetera decissent, ex quo tam vetusta est, ut eius intij memoria non exeret in contrarium pro constituto iure habenda foret, praesertim quando sciente & approbante Summo Pontifice, non quidem vno, sed tot, quot vnquam habuit Ecclesia, id actum esse dignoscitur, in omnibus enim nationibus, ac Regnis, & in Anglia vt memorauimus, haecenus: huiusmodi praeminentia Cardinalibus delatus est honor, qui quidem non tam ipsis, quam nobis (cum nostra sint membra) attribui censendus est. Nec minus his Ecclesiae Romanae consuetudo, (quae caput, magister & magistra est reliquarum Ecclesiarum) id ipsum tibi persuadeat, quae semper nullo vnquam contradicente in cunctis actibus quibuscumque Praelatis praehonorati sunt. Idem in antiquis generalibus Conciliis, praesertim in duobus Lugdunensibus, in vno praesidente Innocentio IV. in altero Gregorio X. (quorum adhuc extant acta) vrsitatum fuit (de quibus etiam apud Regnum Angliae non pauci adhuc super sunt testes) obseruatum esse palam, est absentibus etiam Summis Pontificibus. Idem, & nunc nobis praesidentibus in hoc sacro Oecumenico seruatur Florentino Concilio. His quoque illud accedat, quod in sententiis & decretis tam huius sanctae Sedis, quam generalium Conciliorum, cum de dignitatibus nominatum sit mentio, illa clausula adici solet, Non obstante si Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiscopali, Episcopali, seu alia quacumque praesulgar dignitate, per quod ex ordine nominandi, quae sit maior, luculenter apparet. Nec causetur quisquam, quod Ordo Episcopalis presbyterio maior sit, quoniam in eiusmodi praelationibus officium ac dignitas, siue iurisdictionis praeponderat Ordini: quemadmodum iure cautum est, vt Archidiaconus non Presbyter suae iurisdictionis obréu Archiepiscopo praefertur, simili modo Diaconus, vel Subdiaconus aliusve Clericus noster, aut alicuius Metropolitani Vicarius, seu locum tenens in Synodo & alibi alios quocumque ordine maiores etiam Episcopos antecedit, propter illius iurisdictionem, quam exercet, & personam, quam repraesentat. Sic & electus ad Ecclesiam Cathedralis, & confirmatus quamquam nondum consecratus, ratione iurisdictionis cunctis in sua diocesi praeminet. Quis ergo iam dubitabit cum, qui talia iura, & Canones condidit, & talem aliis tribuit potestatem, posse eandem cum vult & maiorem suis membris tribuere? Si quis forte obiecit prioris dignitatis potius esse rationem habendam, quam Cardinalatus de nouo collati, cum in regis tractatibus ac Parliamentis, quilibet vt suae Ecclesiae Praelatus, non vt Cardinalis interfuit. Huic obiectioni evidens respondet ratio, nam cum personae sint Ecclesiae, sicut statuta, ac privilegia suarum Ecclesiarum in his actibus seruant, multo magis Romanae Ecclesiae, cui vinculo obedientiae altissimi sunt, privilegia, & statuta seruare tenentur, quibus nec ipsae personae Ecclesiae, nec alij quicumque

Tom. IX.

tanquam inferiores derogare quomodolibet possunt. Cum igitur viri Ecclesiastici ad actus publicos, vel priuatos vocantur, cum suis qualitatibus, ac prerogatiuis ab Ecclesia instituti admitti debent. Nam & contra honestatem publicam, & vniuersalis Ecclesiae disciplinae vergetur, si in quouis actu Diaconus Presbyterum, vel Presbyter Episcopum, aut Episcopus Patriarcham praecedat. Praeterea in Canonibus scriptum est, vnumquemque in Collegio, vel Capitulo iuxta suae receptionis tempus honorandum esse, & quod si postea aliquis admittatur Presbyter, caeteris tempore anterioribus praeponeatur, qui Presbyteri non sunt, quod si in Ordine maiori sit, hoc etiam multo amplius in dignitate, seu iurisdictione quae in his actibus maior est Ordine, seruandum est, vt supra de Archidiacono, & Archiepiscopo dictum est. Quod si in post receptis locum habet, eadem ratione in iis, qui prius, si qua de nouo eis obueniat dignitas. Hoc enim rationi consentaneum est, vt dignius minus dignum ad se trahat, & res a potentiori & nobiliori denominetur. Quod in ipsis Cardinalibus euidenter seruatur, qui licet certarum Ecclesiarum, dum ad Cardinalatum assumuntur, Episcopi sint, nihilominus eos non Episcopos, sed Presbyteros S. Rom. Ecclesiae Cardinales Sedes Apostolica appellat. Quinimo si eis suas priores Ecclesias in titulo dimittat, non amplius sub nomine Ecclesiarum, sed tituli Cardinalatus scribit, quasi ad maiorem dignitatem, & iurisdictionem assumpserit, alioquin non ascendisse, sed descendisse, non honorati, sed dehonoriari viderentur. Quis etiam non videat Cardinalatus dignitatem Archiepiscopali esse maiorem dignitate, quia cum illa priuata vnus patriae praestitit utilitati, ista publica totius populi Christiani, illa vnam duntaxat regit Ecclesiam, ista cum Sede Apostolica vniuersas, & cum a nemine, nisi solo Papa iudicentur Cardinales, ipsi & Patriarchas, & Archiepiscopos, & reliquos Ecclesiae gradus cum Summo Pontifice iudicant; quorum officio nomen ipsum consonat optimè. Nam sicut super cardinem voluitur ostium domus, ita super hos Sedes Apostolica (totius Ecclesiae ostium) quiet & sustentatur. Nullum denique pro tua intentione proponis Ecclesiae Romanae privilegium, quis enim alius huic iuri positio, & vniuersalis Ecclesiae obseruantia atque Apostolicae concessionis (praesertim quae Apostolici throni membrorumque eius praeminentiam concernit) contrarium privilegium dandi ullam omnino habet facultatem? Neque etiam consuetudine vlla tuam causam tueris, quamquam si qua praetenderetur praeter Apostolicae Sedis consensum, & approbationem inefficax potius censenda esset (vt proximè de privilegio dictum est) atque irrationabilis, quia per eam dignitas confunderetur superiorum Magistratum, turbationemque pareret in quolibet Reipublicae statu. Nam iuxta Canones vniuersos non posset alia ratione subsistere, nisi eam huiusmodi magnus differentiae ordo seruaret Ecclesiasticus, quia confunderetur ordo si cuique sua dignitas non seruetur. Quamuis, vt praedictum est, ex frequentibus actibus 40. annorum spatii vrsitatis contraria potius in Regno Angliae consuetudo firmata sit. Hortamur itaque te Venerabilis Frater, & volumus vt praedictis rationibus nostris, ac Praedecessorum nostrorum determinationi, atque Ecclesiae vniuersalis obseruantiae iunctus acquiescas, sicut pro tua prudentia & deuotione, quam ad Romanam Ecclesiam, & Nos, semper habuisti, te facturum speramus. In reliquis vero siue tuam Ecclesiam, siue personam concernentibus, quae nec rationi, aut honestati derogent pro magna, quae te omni tempore complexi sumus, ac complectimur charitate, nos semper propitios experietis. Datum Florentiae, &c.

RESOL